

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 6.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sun-
days and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 110. — ŠTEV. 110.

NEW YORK, MONDAY, MAY 10, 1920. — PONDELJEK, 10. MAJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

USTAŠI SO ZAVZELI MEXICO CITY

IZ JUAREZA POROČAJO, DA STA OBREGON IN GONZALES
DOSPELA DO SVOJEGA CILJA. — PRESTOP NADALJNIH DR-
ŽAV NA STRAN USTAŠEV. — CARRANZA JE POBEGNIL. ČE-
PRAV SE JE ZANIKALO TOZADEVNO POROČILO.

Juarez, Mehika, 9. maja. — General Alvaro Obregon in general Pablo Gonzales, nasprotujoča si kandidata za predsedniško mesto, sta stopila včeraj v Mexico City na čelu svojih armad. Tako je izjavil general Ascarbar, vojaški poveljnik v Juarezu, na nekem banketu, ki se je vršil včeraj tukaj.

El Paso, Texas, 9. maja. — Revolucionarne čete pod poveljstvom generala Obregona, kandidata za predsedniško mesto v Mexico City, so se nahajale včeraj zvečer pred vrati Mexico City, soglasno s poročili, ki so dospela semkaj.

Neko nepotrjeno poročilo pravi, da so čete pod poveljstvom generala Benjamina Hill že stopile v glavno mesto.

Agenti ustašev proti Carranzi poročajo, o številnih zmagah, katere so dosegli na meji. Država Durango je baje zapustila stvar Carranza ter se pridružila stvari ustašev. General Castro, ki je operiral v tozadevnem okraju, je poslal oddelek svojih čet v Piedras Negras, nasproti Eagle Pass, Tex., kakohitro je izvedel, da je od tam pobegnili Carranzova posadka.

Predsednik Carranza je baje odredil, naj se zapusti severno Mehiko ter omeji obrambo proti revolucionarjem na Mexico City s par četami, ki so še ostale zveste vladi.

Revolucionarji so danes tudi izjavili, da so se pridružila stvari revolucije mesta Toluca in Coahuila in da so stopile na isto stran tudi številne druge province.

Ustaši so baje nanovo ustanovili železniško in brzojavno zvezo med dotičnimi kraji ter Chihuahua City.

Htlost, s katero se je razširila nekrvava revolucija po celi Mehiki, je ugajala revolucionarnim voditeljem, ki bi radi videli, da bi prišlo do spopada in s tem tudi do večjega razburjenja med narodom.

General Serrano, načelnik štaba generala Cadiceza je izjavil: Tako številni Carranzovi pristaši stopajo na našo stran, da smo prišli do prepričanja, da bi bilo boljše, če bi marsikateri med njimi ostali v vrstah naših sovražnikov.

Revolucionarni voditelji poročajo o nadaljnjih zmagah, katere so baje izvajali. Tako se je na primer pridružila ustašem država Oaxaca in s tem so tudi pristaši Carranza izgubili stik z Vera Cruzom.

Ne ve se še, kakšen je položaj v Mexico City samem. Vzdržujejo se poročila, da je Carranza pobegnil iz glavnega mesta, dočim trdi general Escobar, poveljnik ustaš čet v Juarezu, da Carranza še ni zapustil glavnega mesta, da pa se pripravlja na beg.

SMRT ITALJANSKEGA SOCIJALIST. VODJE

Prejšnji italjanski socialistični
voditelj Bissolati je umrl. — Iz-
stopil je iz stranke.

Rim, Italija, 8. maja. — S smrtno Leonide Bissolati, katere pogreb se je vršil danes, je izgubila Italija enega svojega najbolj močnih duhov ter eno najbolj slikovitih postav v političnem življenju naroda. Pogreb je plačala država in udeležili so se ga zastopniki kralja.

Bissolati je pričel svojo kariero kot odvetnik v svojem domačem mestu Cremona ter stopil v javnost pred nekako dvajsetimi leti, ko je bil izvoljen v poslansko zbornico na socialističnem listu. Tekom dolgih let je bil voditelj laških socialistov ter ustanovitelj in urednik številnih laških socialističnih listov, med njimi Avantijski, ki je postal glasilo laške socialistične stranke.

Kodanj, Dansko, 9. maja. — Politiken objavlja poročila iz Budimpešte, ki naznanja, da se vršne na Rumunskem velike in obsežne vojaške priprave. Berlinsko časopisje pravi, da je odpotoval rumunski ministrski predsednik v Vašavo, kjer se bo pogajal s predsednikom poljske države generalom Pilsudskim. Iz vsega tega je razvidno, da bo stopila Rumunska s Poljaki v zvezo proti boljševikom.

Njegove politične spise in govore so vedno šteli in vpoštevali tako socialisti kot nesocialisti.

Njegovi nauki so veliko pripomogli k popolni demokratizaciji laškega naroda. Ko se je pojavil nov in soglasno z izjavo Bissolati je povsem nedoloden in neodgovoren element v laški socialistični stranki, je pretrgal on vse zveze s stranko, katerega duša je bil dolgo let in pričel se je boriti z vso silo proti boljševiškim tendencam socialistizma.

Po njegovem mnenju naj bi bil cilj socializma dovesti do počasnega razvoja in preobnavljanja so-

cijalnega sistema, s čemur bi profitirala splošnost in prav posebno delavski razred.

Leonid Bissolati je bil eden najbolj navdušenih podpiralcev zavezniške stvari tekom velike vojne. V veliki meri je pripomogel, da je stopila Italija v vojno na strani zaveznikov in ko je prišlo tozadevno vprašanje na dnevni red v poslanski zbornici in ko je sednja sprejela svojo napoved proti centralnim zaveznikom, je vstopil v armado kot narednik alpinov in čeprav je bil star več kot 56 let, se je boril na Tirolskem, dokler ni bil težko ranjen ter prisiljen zapustiti vojaško službo.

Med drugimi stvarmi se bo spominjal italjanski narod Bissolati pravi prav posebno njegovega ljubeznivega značaja ter priprosti njegovih manir. Vedno je nosil mehak širokrajnik ter držal v ustih veliko smodko.

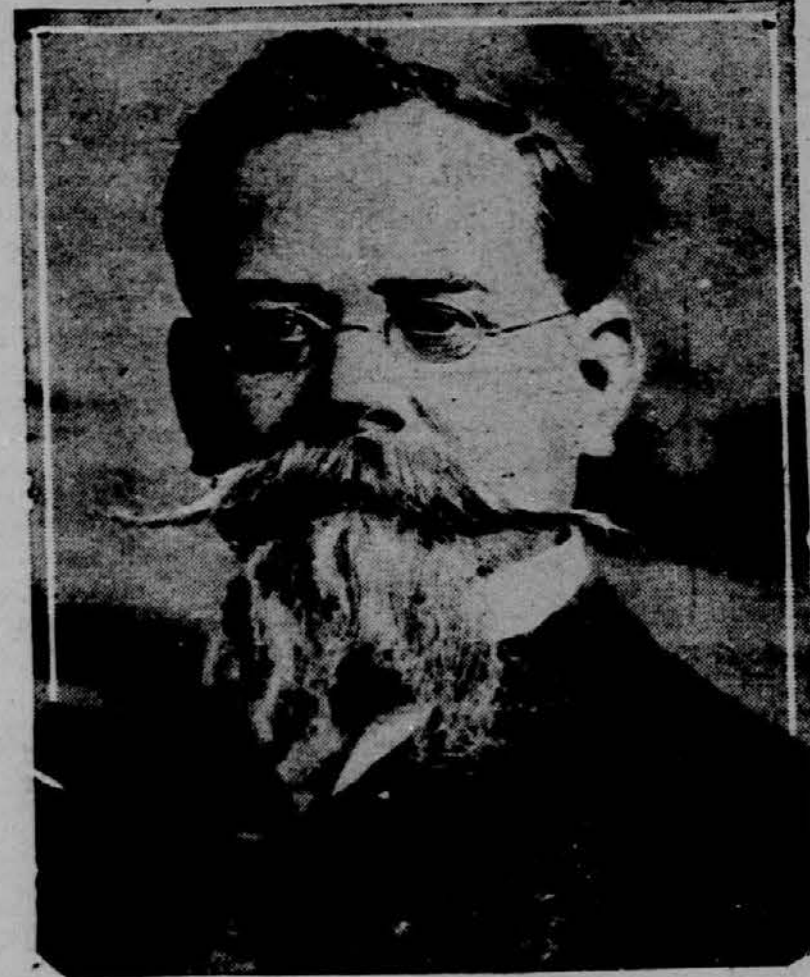
RUMUNSKA SE BO PRIDRU- ŽILA POLJAKOM.

Kodanj, Dansko, 9. maja. — Politiken objavlja poročila iz Budimpešte, ki naznanja, da se vršne na Rumunskem velike in obsežne vojaške priprave. Berlinsko časopisje pravi, da je odpotoval rumunski ministrski predsednik v Vašavo, kjer se bo pogajal s predsednikom poljske države generalom Pilsudskim. Iz vsega tega je razvidno, da bo stopila Rumunska s Poljaki v zvezo proti boljševikom.

VAŽNO ZA POTNIKE

Ker se parnik "Susquehanna", ki bi bil imel odpluti iz New Yorka 22. maja, nahaja v popravilu, zato se ne ve še, kdaj bo zopet pričel voziti. 22. maja tedaj ne odpluje noben parnik v Trst. Kdor nam je poslal aro za ta parnik, naj se pripravi za parnik "Argentina", ki odpluje iz New Yorka v Trst 3. junija.

Frank Sakser.

Mehiški poveljnik Carranza, ki je pobegnil iz Mexico City.

MIROVNA POGODBA S TURČIJO

Turki imajo mesec dni časa, da se
odločijo glede mirovne pogodbe.
V torek bodo dobili besedilo.

Pariz, Francija, 9. maja. — Zavezniški poslanski svet je sklenil včeraj dovoliti Turčiji mesec dni časa, da razmislija o mirovni pogodbi, ki bo izročena v torek turškim pooblaščenim Franco-skem zunanjim uradu. Cerimonijsko predložitve mirovne pogodbe bo formalna, a povsem enostavna značaja.

Washington, D. C., 9. maja. — Določbe, tikajoče se zavarovanja pravice manjšin, predstavljajo pretežno del mirovne pogodbe s Turčijo. To je razvidno iz složenega pregleda te mirovne pogodbe, ki je došel danes v ameriški državni urad.

Stirinajski členov je posvečenih zavarovanju Armencev, Grkov in drugih narodnostnih manjšin, ki bodo soglasno s mirovno pogodbo še ostale v notranjosti meja nove Turčije. V splošnem pa soglašajo člani pogodbe s mirovno pogodbo s zavezniškimi silami ter Poljsko za zavarovanje narodnostnih manjšin v Poljski. Ta pogodba je bila sklenjena junija lanskega leta.

Ena izmed točk, katero mora Turčija privoliti soglasno z novo mirovno pogodbo, je ta, da bo razveljavila vse izpreobrnitve k mohamedaiski veri, ki so se zavzele nasilnim potom od prvega novembra leta 1914 naprej. Turška vlada se mora obtem obvezati, da bo pomagala pri zopetnem nacionaliziranju možkih, žensk in otrok, ki so sprejeli mohamedanski vero izza onega časa in se hočejo vrniti v svoje rojstne kraje.

Narodnostne manjšine bodo dobile prostost, da vstanove, upravljajo in kontrolirajo dobrodelne verske in socialne naprave, šole in druge vzgojne naprave, katero pravico si je dosedaj lastila izključno turška vlada.

SOVJETNA RUSIJA SKLENILA MIR Z GEORGIJO.

Londo, Anglija, 9. maja. — Neko brzlično brzojavno poročilo iz Moskve naznanja, da je bil sklenjen mir med sovjetno Rusijo in republiko Georgijo. Sovjetska Rusija bo priznala neodvisnost Georgije ter se ne bo vmešavala v njene notranje zadeve. Georgija bo demobilizirala svojo armado.

ANGLEŠKI PRINC BO VZEL ITALJANKO

Poroča se, da bo valeski princ vzel
najstarejšo hčer italjskega kra-
lja, Jolando.

London, Anglija, 8. maja. — Soglasno z informacijo, katero je dobil poročevalec nekega newyorškega lista od osebe, ki je informirana glede dogodkov na dvoru, se bo angleški princ kmalo poročil s princesinjo Jolando, najstarejšo hčerjo laškega kralja Vikteda Emanuela. Mlada princesinja bo v par tednih stara devetnajst let, dočim je star princ šestindvajset let.

S padcem Habsburžanov, Hohenzollernecev in Romanovičev ter vspricho slabih razmer, ki prevladujejo v drugih dinastijah v Evropi, je postalo število princesinj, iz kojih kroga bi lahko princ izbral svojo ženo, zelo omejeno. Govorili so vsled tega, da se ne namerava poročiti z nobeno princesinjo Jolando, z nenavadnim zadovoljstvom, kajti glasi se, da bo ta zveza resnična ljubezenska zadeva, ne pa državna prireditve.

ATENTAT NA VELIKEGA VE- ZIRJA.

Carigrad, Turčija, 9. maja. — Danes je bil vpriporjen atentat na turškega velikega vezirja Damad Ferid pašo. Atentator je oddal nanj troje strelcev, ki pa niso zadeli.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake more- goče zamude v isplacilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir		\$ 3.00
100 lir		\$ 5.70
300 lir		\$ 16.50
500 lir		\$ 27.50
1000 lir		\$ 54.00

Denar nam poslati je najboljšo po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Turška Frank Sakser.

POLJAKI SO PRED KIJEVOM

Poljaki so zasedli gričevje, ki ob-
daja Kijev, in boljševiki so baje
izpraznili predmestja.

Varšava, Poljska, 9. maja. — Poljaki so včeraj zvečer zasedli gričevje na severni in južni strani mesta Kijeva brez odpora, katerega se je pričakovalo od strani boljševiške armade, ki je imela mesto v svojih rokah. Poljska artilerija je zavzela vse važne postojanke, ki obkrožujejo mesto Kijev.

Poljski armadni glavni stan je dobil poročilo, da je dospela poljska kavalerija včeraj zjutraj pred Kijev. Infanterija se je nahajala manj kot šest milj od Kijeva in napredovanje se je vršilo brez kega odpora od strani boljševikov.

Preostanki dvanajste boljševiške armade so se pričeli umikati proti Kijevu, vendar pa se glasi, da spravljajo boljševiki na lice mesta velike rezerve za obrambo.

Ob Dnjepru so Poljaki napredovali za osemnajst milj po težkih infanterijskih bojih ter vedno potisnili naprej v glavnem s pomočjo oboroženih vlakov ob železnici, ki vodi v Odeso.

Boljševiki se baje umikajo v vzhodni smeri proti reki Bug. Soglasno s poročili, ki so dospela v petek v Varšavo, so se poslužili boljševiki pri obrambi Kijeva ruskih in kitajskih čet, katere so rekrutirali v Mandžuriji. Mornariške čete so branile ozemlje severno od mesta in Kitajci so bili na vseh glavnih frontnih črtah.

Ojačenja, katere so poslali boljševiki na fronto, so vključevala tudi letske pomožne čete, katere so pa Poljaki skoraj vse polovili.

London, Anglija, 9. maja. — Poljske in ukrajinske čete so baje zavzele Kijev v petek zjutraj, soglasno s oficijelnim boljševiškim poročilom, ki je dospelo semkaj brezničnim brzojavnim potom. V tem poročilu se glasi:

V okraju Kijev so se naše čete spopadle v noči od šestega na sedmi maj s močnimi sovražniki četami severozapadno in južnozpadno od Kijeva.

Proti večeru so sovražniki vdrl v predmestja s pomočjo naših protinapadov so bili zadržani.

Pozneje so se naše čete soglasno s povelji umaknile na levi breg reke Dnjepra.

Na bojnem sektorju v Krimu so sovražne ladje v zalivu Prereko-pa obstreljevale s težkimi topovi obrežne vasi. Sovražne ladje so dne 5. maja obstreljevale naše pozicije na polotoku Taman, a popolnoma brez vsakega uspeha.

NITTI JE ZA LONDONSKO PO- GODBO.

Rim, Italija, 9. maja. — Ministrski predsednik Nitti je izjavil včeraj v poslanski zbornici, da preostajata Italiji edino dve poti in sicer: bodisi takojšnje uveljavljenje londonske pogodbe, bodisi sprejem načrta, ki je bil izdelan dne 9. decembra.

Glede sovjetne Rusije je rekel ministrski predsednik, da bodo mogoče obnovljeni zno trgovski in diplomatski odnošaji.

DIREKTA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO.

London, Anglija, 9. maja. — Iz Rima poročajo, da je jugoslovanska vlada pooblastila posebno delegacijo, ki se bo pogajala z Italijani glede reškega vprašanja. Pogajanja bodo direktna.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR-
ŽAVAH.

D'ANNUNZIO PRAVI, DA BO EKSPLODIRAL

D'ANNUNZIO JE REKEL, DA SE VSI ZATIRANI CELEGA SVE-
TA ZANAŠAJO NANJ. — V POGOVORU Z NEKIM POROČEVAL-
CEM JE IZJAVIL, DA BO POGNAL SEBE IN CELO REKO V
ZRAK V SLUČAJU, DA BI NE ŠLO VSE PO NJEGOVI VOLJI.
POLASTIL SE JE NEKE LAŠKE LADJE.

Pariz, Francija, 8. maja. (Poroča Edwin L. James.) — Ko so D'Annunzio vprašali glede možnega izida pogajanj med italjansko in jugoslovansko vlado, je rekel, da bo prej pogl nagel samega sebe v zrak, kot pa zapusti Reko. Še bolj važno kot eksploziviranje tega pesnika pa je to, da namerava seboj vred pogl nagel v zrak tudi celo Reko. Kljub temu pa je pesnik prepričan, da ne bo potreba razširiti se mi na drobne koščke. Prepričan je namreč, da je bolj mogočen kot pa vsi zavezniški skupaj. Poročevalec nekega pariškega lista ga je našel v njegovi palači ter ga vprašal, če je res to, kar trdijo številni Italijani, da bo namreč kmalo odšel z Reke ter da bodo Rečani z veseljem pozdravili njegov odhod ter mu želeli srečno pot.

Poslušajte me — je rekel. — Jaz se ne bom umaknil ter nimam namena oditi. Predno pa bi se umaknil, bi pogl nagel v zrak vse mostove, železniško postajo in samega sebe z mestom vred.

Jaz nimam nobene proviece oditi. Reka računa name, Italija računa name in name računajo vsi zatirani narodi celega sveta. (Posebo Jugoslavlani). Jaz sem simbol protesta proti krivicam mirovne pogodbe v Versailles. Res je, kar pravite, da nima versailška pogodba nobenega opravlja z Reko. Le to vam rečem:

Videli ste ta narod ter spoznali, da je italjanski do mozga. Na vsak način se hoče združiti z Italijo, in po tem hrepenim z vsemi svojimi silami. Ta narod je trpel ter trpi še vsak dan naprej vsled blokade. Vsa ta trpljenja pa sprejema mirno. Italija ali smrt. Ali morete vspricho vsega tega reči, da si bodo zavezniški držnili prepovedati temu narodu, da ostane še nadalje laški?

Zaveznikom očitam le to, da so prehitro napravili konec vojni in da so prepozno sklenili mir. To je vzrok celega tega spora. Bilo je naravnost izdajstvo podpisati premirje dne 11. novembra leta 1918. Premirje bi bilo treba podpisati v Berlinu ter zatem hitro skleniti mir.

Kar se pa tiče Reke, pa smo nastopili mir, in zavezniški nimajo robene besede glede tega našega dejanja. Prepričani ste lahko, da ne bodo ničesar storili in ničesar rekli. Tukaj na Reki smo močnejši kot pa vsi zavezniški skupaj. Le predstavljajte si ta prizor: Mala skupina ljudi zamore držati v bojazni ves svet, ker je prepričana, da ima prav. Vi gotovo mislite, da je stvar smešna, a ui.

Trst, (Pravijo, da Italija), 8. maja. — D'Annunzio je zaplenil danes italjansko ladjo Baron Fejervari, ki se je nahajala na poti iz Trsta v Katanijo ter imela na krovu veliko zalogo žita.

Pesnik je odposlal dva podmorsko čolna, ki sta zaplenila ladjo v Kvarneru. Poveljnik je dobil povelje odpluti takoj proti Reki.

Rim, Italija, 8. maja. — Gabriel D'Annunzio se je vozil z zrakov-plovom, ki je poletel z Reke v Ancono ter metal iz zrakovplove letake. Aeroplan se je vrnil na Reko, ne da bi medpotoma pristal.

PRETEPI V LAŠKI POSILANSKI ZBORNICI

V italjanski poslanski zbornici je
malo manjkalo, da ni prišlo do
dejanskih spopadov.

Rim, Italija, 8. maja. — Tekom debate glede vladne zunanje pohtike je prišlo do silnih neredov v poslanski zbornici in ti neredi so preprečili zaupnico, katero je nameravala poslanska zbornica izreči Nittijevemu kabinetu.

Pogajanja, katere je vodil ministrski predsednik v San Remo in prav posebno ona, ki so se ti-kala jedrnega vprašanja, so bila temelj ostre kritike poslancev nacionalista Federsonia ter Di Cesare, pristaša barona Sonnina, ki je bil zunanji minister v Orlandovem kabinetu. Nadaljni govorniki so posegli v debato, ki se je polagoma razvila v kritiziranje vse vladne politike.

Socialistični poslanci Bombac- ei je ostro napadel kabinet radi-

tega ker se je poslužil kraljevih straž pri zasedanju poslanih in brzojavnih uradov tekom stavke. Malo je manjkalo, da se niso socialistični člani zbornice dejanskih spoprijeli s člani nasprotnih strank, in seja je postala tako vi-harna, da jo je moral predsednik poslanske zbornice, prejšnji minist-rski predsednik Orlando, preki-niti.

Ministrski predsednik Nitti je imel majhen nagovor, v katerem je izjavil, da je njegovo postopa-nje odobrila pretežna večina član-ov poslanske zbornice. Tej vi-harni seji je prisostvoval tudi no-vo imenovani ameriški poslanik Robert Underwood Johnson s svo-jo soprogo.

40 TRUPEL NAŠLI V KLETI.

Bruselj, Belgija, 9. maja. — V neki kleti pri Ypres so našli 40 trupel angleških vojakov. Preiskava je dognala, da so bili vojaki zastrupljeni s plinom.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakon-oi bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za-preke starim izkušenim in premožnim trdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se zadnji čas primeroma sedanjim rast-meram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron		\$ 2.40	1,000 kron		\$ 7.70
400 kron		\$ 3.20	5,000 kron		\$ 38.50
500 kron		\$ 4.00	10,000 kron		\$ 75.00

Označene osebe so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi. Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.
Naslovljena leta 1920.

Se nerešeno vprašanje.

Pred kratkim je bil izredni občni zbor socijalne demokracije "Venezia Giulia". Na dnevnem redu je bila naša organizacija stranke. Dr. Henrik Tuma je zastopal Slovence na zborovanju; izjaviti se je imel glede stališča, ki ga zavzema slovenska socijalna demokracija nasproti italijanskemu imperijalizmu. To je tudi storil. Potem ko je sodrug Tantar poudaril, da oni ne morejo več pripustiti, "da bi se vršila kakršnakoli delitev po narodnostih", to je z drugimi besedami, da morejo biti Slovenci in Hrvati Primorske, če se pridružijo njih organizaciji, le člani italijanske socijalne demokracije, kjer bi jih internacionala upoštevala le kot italijanske socialiste, je dr. Tuma rekel: "Za nas Slovence je Venezia Giulia zemljepisna, gospodarska in tudi narodna enota".

Dr. Tuma kot predstavitelj slovenske socijalne demokracije ni podal protesta proti okupaciji, in povedal, kako grozno krivico dela laški imperijalizem slovenskemu narodu, ko mu nasilno proti pravicam samoodločbe jemlje stotisoče njegovih pripadnikov, pustil je vse to ter se postavil na izdajniško stališče, češ: "Za nas Slovence je Venezia Giulia tudi narodna enota". Narodna enota seveda ne na korist slovenskemu narodu, kateremu je treba to provinco dati nazaj, ampak na korist laške narodnosti in laškega imperijalizma, ki je to provinco ugrabil in jo siloma drži.

Dr. Tuma so laški zborovalci navdušeno ploskali. Že pred tem zborovanjem so listi v kraljestvu očitali socializmom v Trstu simpatije do slovenskih rdečih sobratov.

Vstal je Giuseppe Passigli, tajnik tržaške delavske zbornice in glavni urednik "Lavoratore-a" ter v svojem listu št. 4374 povedal celenu sveto, kake namene imajo oni do slovenskih rdečih sobratov. Pravi med drugim:

"Ko sprejema delavska zbornica manjšino slovenskega v Trstu živečega delavstva, odtezuje to delavstvo vplivu sovražnikov (italijanskega naroda) in jih polagoma pretvarja v prijatelje našega naroda.

Ko se nam je posrečilo, da smo spravili v splošno delavsko borzo (italijansko) vse delavstvo Julije Benečije, smo izvršili en izredne nacionalne (italijanske) politike, katerega tisti (italijanska vlada), ki bi ga morali, niso cenili dovolj visoko.

Vsak delavec, ki ga pridobimo mi za delavsko zbornico, pomenja gotovo enega sovražnika manj za naš (italijanski) narod".

Bolj jasno ni mogel označiti ne namenov rimske vlade, ampak namenov socijalne demokracije v "Venezia Giulia" kot tako. Pospeševati italijansko nacionalno politiko ter ji biti na uslugo, to imajo pred seboj tudi ko se združujejo s slovenskimi socijaldemokrati.

Dr. Tuma pa, ki je vse to čital in vedel, pa izjavlja tri tedne pozneje javno pred celim svetom: "Za nas Slovence je Venezia Giulia tudi narodna enota". On prehaja v nazore laške socijalne demokracije ter daje isti tisoče svojih slovenskih sodrugov italijanski nacionalni politiki na razpolago.

Naj sodi vse slovensko ljudstvo o tem.

Ampak stvar ima svojo zelo resno stran! Gre za to, ali naj se krivica, ki se je z nasilno okupacijo našega tisočletnega ozemlja na Primorskem nam Slovincem od strani laškega imperijalizma zgodila, prizna za krivico ali ne. Mi vidimo tukaj najhujšo krivico in nikdar se ne bo zgodilo, da bi Italiji priznali pravico do onih zemelj, ki jih v svoji posesti nikdar ni imela, in do onega dela našega naroda, ki ga trenutno tišči pod svojim brutalnim jarmom. Svoje tozadevno stališče smo že davno javno označili. Prav tako so ga označili pristajali demokratske stranke.

Le socijalna demokracija molči. Dr. Tuma se je sicer izjavil v imenu slovenskih socijalnih demokratov. Ampak ti so onstran demokracijske črte. On ni protestiral proti krivici; on se je brez vsakega pridržanja, brez vsakega protesta pridružil italijanskim socijalnim demokratom: da on se je celo postavil v službo italijanske nacionalne politike. Napravil je korake, ki jih nobena druga stranka na Primorskem ni mogla napraviti, ker se to ni strinjalo z njih politično častjo in dostojnostjo. Lahko bi se bil drugim narodnim strankam pridružil; lahko bi ž njim vsaj kooperiral. Ne, on je prešel v službo italijanske nacionalne politike!

Kako stališče zavzemajo socijalni demokrati tostran demokracijske črte? Proti dr. Tumi se niso protestirali. Na Koroškem jim je nacionalna politika, katera je njihovim slovenskim in laškim sodrugom onstran demokracijske črte tako pri srcu, deveta briga. Ko je slovensko visokošolsko dijaštvo pred par tedni protestiralo proti laški okupaciji, se edino slovensko socijalistično dijaštvo ni izjavilo. Sploh, kdaj je slovenska socijalna demokracija oficijelno vsemu svetu podala protest proti nasilju, ki se je slovenskemu ljudstvu od laške strani zgodilo? Kdaj je podala oficijelno izjavo, ki bi jo v tem oziru postavila v isto odporno frontno črto proti laški okupaciji, v katero so vse druge stranke že davno z vsem poudarkom postavile?

Na to izjavo še vedno čakamo.

A nekaj sledi z tega. Treba bo mnogo delati za skupne narodne interese. Mi smo šele v početku nove nacionalne zgodovine. Vse stranke lahko kooperirajo pri skupnih nalogah; da, če gre za visoke narodne smote, lahko skupno celo pri isti mizi in v istem društvu sodelujejo. Seveda eno mora biti: temelj mora biti enoten in skupen.

Takega socijalna demokracija še ni postavila pred nas. Je-li delo v teh okoliščinah pri isti mizi in v istem društvu mogoče? Nam se zdi, da ni mogoče.

("Slovenec.")

Razne vesti.

Dve novi veliki banki v Zagrebu.

V Zagrebu se osnuje Ameriško-jugoslovanska banka s kapitalom 10 milijonov dolarjev. Druga banka bo Švicarsko-jugoslovanska banka s kapitalom 3 milijonov švicarskih frankov. Ti dve banki bosta mogli mnogo pripomoči k ozdravljenju valutnih razmer na jug. tržišču.

Prehranjevalne težave na Reki.

"Domovina" poroča s Sušaka: Na Reki vlada velika draginja in pomanjkanje živil. D'Annunzio skuša z dolgovznimi članki potlačiti svoje besne ardit. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje in nezadovoljnost. Govori se, da namerava D'Annunzio okupirati Sušak in del Istre ter proglasiti celo to področje za samostojno republiko. Na ta način hoče D'Annunzio ustanoviti samo-

stojno državo, o kateri se je že toliko govorilo in pisarilo in bi stala ta država pod suvereniteto Italije.

Kinematograf v šoli.

V Parizu nameravajo uvesti v šole kinematografe, in sicer tako, da bo vsak teden en dopoldnev predavanje poučnih filmov. Ta predlog je stavil Mr. Riqtol, ki si obeta od kina neprecenljivi vzgojevalni uspeh. Trdno je prepričan, da bodo v temi in tihoj podane slike silno vplivale tako na njih pojmovanje, kakor tudi na njih razumevanje. Vprizarjali bodo filmi iz narave, živalstva zemljepisja, iz zajemljivega vsakdanjega življenja vsega sveta, da bi razni zabavni filmi, ampak to samo taki, kateri bodo plemenito vplivali na učenje.

Pred kratkim je dospel v Anglijo ruski general Denikin. Slika nam kaže njegovega sina in rusko kmetico, ki mu streže.

Ljubezenska spomlad v živalstvu.

Veselo popevajo ptice svoje pesmi, ko pričneta padati na zemljo mrak. Z vseh vej zvoni petje, tako vabljivo in turobno ter polno sladkih melodij. Nato pa postane vedno bolj tiho in tiho. Sladke pesmi, s katerimi je vabil samec samice, niso ostale brez uspeha. Še poletava igraje od veje do veje ter se izogiba samsen. Še predno pa je vrglo solnce svoje zadnje žarke na zemljo je parček že srečno v svojem gnezdu.

Umetno petje ptic pevk je najbolj znana oblika živalskega ljubezenskega prizadevanja, vendar pa predstavlja le majhen odlomek v veliki raznolikosti, katero je na tem polju opaziti v živalskem svetu. Hrepeneči glasovi si tudi pri drugih živalih priljubljeno sredstvo dvorenja samice. Pri številnih vodnih roparskih pticah je opaziti posebne glasove, pri kukavici kot poredno smejanje, pri šoji petju podobne glasove.

S pritajenimi glasovi se približe srnjak srni in zaljubljeni narček skuša z najbolj ganljivim miškanjem omehčati sree odporne lepote. Veliko nasprotje proti temu pa predstavlja pretresujoče tuljenje gotovih večjih opic, krokodilov in velikih morskih želv, ki ne morejo dosti glasno pokazati celemu svetu svoje ljubezenske hrepeneje. Med take pojave spadajo tudi mogočni orgljani sični glasovi jelena.

Neko drugo vrsto ljubezenskih prizadevanj živali vidimo v takozvanih snubilnih plesih, ki obstajajo v svoji najbolj enostavni obliki kot naprimer pri kuščarjih in mečeradnih, le v nenavadnem zvijanju krog samice ali kot pri petelinu in vrabcu v nekem posebno močnem udarjanju s peruti. Pri nekaterih drugih živalih, kot naprimer pri divjem petelinu in ruševcu se je ta snubilni ples prav posebno razvil. Tudi pri nekaterih sesalcih se lahko opazi, da si skuša samec pridobiti dopajanje samice s posebnim obnašanjem. Smešen vzgled tega nam rudi kozelj, ki izvija vsakih pet ali šest sekund s predajnega nogama posebno kretnje, ter pri tem obenem kima z glavo ter zmpaka z ustnicami in jezikom. Zelo spreten snubilni plesalec je tudi noj, ki najprvo na prečudne načine zvija vrat ter se vrti v krogu, nakar prične skakati včasih po cele ure z ene noge na drugo. To napravi na samico ponavadi zaželeni nčinek. Kot snubilne poletje označimo lahko vsakovrstne umetnosti v letanju, katere izvajajo nekateri ptiči, da obrnejo na-

Čin nemške kmetice.

V neki vasi na Nemskem je porodila neka kmetica otroka. Ko so ga nesli h krstu in je bil tudi otrokov oče v cerkvi ter je ležala mati sama v koči, je vstopil maskiran razbojnik in zahteval denar. Kmetica mu je povedala, kje dobi denar, medtem pa je segla pod zglavje in vzela revolver ter ga ustrelila. Dognali so, da je bil razbojnik mož babice, ki je nesla otroka v cerkev.

Draga nagla vojnja.

Viljem Zolan, hlapec pri Ranzingerju v Ljubljani, je z dvo-vprežnim vozom po Sv. Petra česti v diru vozil. Okrajni sodnik Avsee ga je nagradil za to s petdesetimi kronami globe.

Poskusi z električnimi ribami

Gotove ribe kažejo posebne električne pojave v mišičevju, živcih in srea in ti pojavi so jim dali ime električnih rib. Te ribe imajo moč, da zadajejo električne udarce iz posebno sestavljenih in živih električnih baterij. Naša vednost glede lastnosti teh baterij je bila povečana vsled poskusov, katere se je vprizorilo s pomočjo zelo občutljivih galvanometrov.

V splošnem obstaja nekako petdeset vrst takih električnih rib, ki so znane, a na drobno se je proučilo električne lastnosti le petih ali šestih takih rib. Najbolj znana vrsta je ona takozvana torpedo-riba, katero je najti v Sredozemskem in Jadranskem morju. V isto vrsto spada tudi takozvani Gimnotus, to je jegulja, katero je najti v Orinoku v Južni Ameriki. Tudi v Nilu živi neka slična riba, katere imenujejo A-rabei "ribo groma" in v vodovjih Afrike je najti različne druge vrste rib, ki spadajo istotako v razred električnih rib.

Električne ribe ne pripadajo nobeni posebni skupini ali vrsti in nekatere je najti v sladkih vodah, dočim stanujejo druge v slani vodi, to je v morju. Lastna so jim dva različna tipa električnih organov. Pri nekaterih leži glavna električna moč v mišičevju, dočim leži pri drugih ta sila v živčevju. Električni organi obeh vrst teh rib so sestavljeni iz velikega števila mikroskopičnih elementov, kojih vsaki posamezni je zvezan z živčno centralo.

Električni organi, s katerimi so opremljene te ribe, spadajo med najbolj čudovite proizvode narave, ki kažejo, kako modro zna opremiti narava svoje živalstvo, da lahko zmaga v boju za življenje, ker bi bile drugače izpostavljene neposrednemu uničenju.

Ko bo enkrat znanost napredovala toliko, da bo v stanu razumeti ter si razlagati postanek te organske električne sile, bo napočila tudi za človeški rod doba izumov, ki bodo bolj dalekosežnega pomena, kot pa so bili vsi dosedanj izumi.

WSS WSS WSS WSS

SODNIKI NAJVIŠJEGA SODIŠČA SO PRESTARI.

Washington, D. C., 6. maja. — Demokratični kongresnik Welty iz Ohio je v poslanski zbornici napadel odločbe najvišjega sodišča Združenih držav v ješkarskem slučaju in drugih zadevah, ki so prišle pred najvišje sodišče v zvezi z proti-trustnimi postavami. — Te odločbe, — je rekel, — uničujejo duha postav, katere je sprejel kongres. Po njegovem mnenju je za to stanje odgovorna velika starost sodnikov, ki služijo predolgo časa ter izgube vsled tega vsak stik s širšimi masami ameriškega naroda. (Kadargre za odločbe proti trustu, so sodniki seveda prestari, a kadargre za odločbe, ki prijaajo kapitalistom, so odločbe najvišjega sodišča na mestu ter povsem dobre. Res, težko je ustreči obeh stranem, ne da bi se človek zamejil tej ali drugi. Počakati moramo na odločitev najvišjega sodišča glede prohibicije. Potem se bo dalo reči kaj primernege.)

OTVORJENJE TOVARN V SALAMANCI.

Salamanca, Špansko, 7. maja. — Delodajalci, ki so se sestali danes, so sklenili, da bodo jutri odprli svoje tovarne za vse delavce, ki so pripravljeni vrniti se na delo in to brez oziroma na pritisk, katerega izvajajo organizirani delavci. Delodajalci so obenem naprosili guvernerja naj uveljavi odredbe, s pomočjo katerih se bo zavarovalo delavce, ki se hočejo vrniti.

BOMBA OB KIPU SVOBODE.

Washington, D. C., 6. maja. — Predsednik bišnega odbora za priseljevanje, Johnson, je prišel danes pred senatni prisiljevalni odbor ter zahteval, naj se takoj sprejme priseljevalno predlogo.

ALI STE BOLNI?

Jaz vam bom ozdravil. Že več kot trideset let sem ozdravil vse bolezni. Kožne, krvne, živčne, zeloščne in revmatizem ter vsakovrstne druge bolezni. Lahko vam pokažem več dokazil naših rojakov, ktere sem ozdravil. Jaz sem ozdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni predno je prepozno. Cene so nizke, da jih lahko vsakdo zmore. Preiskava brezplačna.

Prof. Dr. H. G. BAER

SPECIJALIST

311 SMITHFIELD STREET

PITTSBURGH, PA.

Nasproti poštnega urada.

ZADNJA skatlja je bila ravnikar postavljena v vrsto. Dekle je strokovnjakinja, kot pravimo. Prožni prsi in bistro oko spremlja to delo ter ga izvrši v kakovljestvo. Vsaka skatlja ima svojo številko na sebi in če ni pravilna, pride nazaj. Njeno delo se pa ne vrne in je ponosna na svoje delo kot smo mi ponosni nanj. Pošteno delo, poštena plača in čimveč je, temboljše je.

Če vas zanima stalno in prijetno delo ter dobra plača, pridite takoj ter se oglasite pri Mr. Spellmanu pri Loose-Wiles Biscuit Company, Long Island City. To je ono veliko, belopobarvano desetnadstropno poslopje z več kot tisoč okni na Thomson Avenue in Queens Place, ravno vzhodno Queensborough mosta. Skoraj vsakdo v Greater New Yorku vam bo povedal, kje se nahaja.

Mary Spellman

ANŽE PITOVI

ALJ ZAVZETJE BASTILE.

Special Alexander Dumas, et.

(Nadaljevanje.)

Billot, katerega je hotela množica osvetiti, je živel. Billot ni bil niti ranjen, kajti le deska se je zasukla pod njegovimi nogami. Le malo se je povajal v blatu, to je bilo vse.

Prav posebno so bili ljudje jezni na Švicarje, a nikakih Švicarjev ni bilo več na izpregled. Imeli so dosti časa, da so oblekli sive srajce in smatralo se jih je za hlapce ali jetnike. Množica je odhitela nato na vrh stolpov, da ozmerja kanone, ki so bljuvali smrt najo. Množica je prijemala za kamene ter si ranile roke, ko jih je skušala izpuliti.

Ko je bilo videti prve zmagalce na višini Bastile, se je dvignil zunaj iz grl sto tisoč ljudi velikanski krik.

Ta krik se je razgrnil nad celi Pariz ter poletel kot orel z močnimi peruti preko cele Francije.

— Bastila je zavzeta!

Pri tem klicu so se stajala sra, se orosile oči ter se odprle roke.

Nikakih nasprotujočih si strank ni bilo več, nikakih razredov. Vsi Parizani so čutili, da so bratje, vsi ljudje so razumeli, da so prosti.

Cel milijon ljudi se je držal v medsebojnem objemu.

Billot in Pitovi sta na čelu cele množice prodirala naprej. Obanista hotela svojega deleža pri triumfu, temveč le oproščanje jetnikov.

Ko sta šla skozi dvorišče vladnega poslopja, sta prišla mimo moza v sivi sukni, ki je mirno stal na mestu opirajoč se z roko na palico z zlato glavo.

Ta mož je bil governor. Čakal je nepremično, dokler bi ga al rešili prijatelji ali pa ubili sovražniki.

Kakorhitro ga je zapazil Billot, ga je tudi spoznal, zakrivil ter stopil proti njemu.

Tudi de Launay je spoznal najemnika. Prekrižal je roki, čakal ter se oziral na Billota kot da mu hoče reči:

— Ali si ti, ki mi bo zadal prvi udarec?

Billot je razumel ter obstal.

— Če govorim z njim, — je rekel sam pri sebi, — ga boče spoznali. Če ga bodo spoznali, je mrtve.

Kako pa najti doktor Gilberta sredi tega kaosa? Kako iztrgati Bastili skrivnosti, skrite v njeni notranjosti?

Tudi de Launay je razumel to obotavljaj, to junaško razmišljanje.

— Kaj počete? — je vprašal polglasno de Launay.

— Nič, — je odvrnil Billot, ki je pri tem pokazal s prstom na vrata kot da mu hoče reči, da je beg še mogoč. — Nič. Bom pač našel doktor Gilberta.

— V tretji bertodier, — je rekel de Launay z mehkim, skoro gjenim glasom.

In ostal je nepremično na svojem mestu.

Naenkrat pa je rekel neki glas za Billotom:

— A, tukaj je governor.

Glas je bil miren, kot da ne pripada temu svetu, vendar pa je vsakdo čutil da je bila vsaka izgovorjena beseda bodalec, namerje no na prvi de Launaya.

Te besede je izgovoril Gonchon.

Pri teh besedah so kot pri udarjanju plat-zvona vzdrhteli vsi ti osveteljeni ljudje. Ozrli so se naokrog s plamtečimi očmi, zapazili de Launa-a ter planil nanj.

— Rešite ga, kajti drugače je izgubljen, — je rekel Billot mimogrede proti Elie in Hullinu.

— Pomagajte nama, — sta odvrnila oba moža.

— Jaz moram ostati tukaj, kajti rešiti moram enega.

V tem trenutku je pač tisoč rok dvignilo ter odrcalo de Launaya.

Elie in Hullin sta pohitela za ljudmi ter kričala:

— Stojte, obljubili smo mu, da mu pustimo življenje.

To ni bilo res, a vzvišena laž je prodrila istočasno iz sre teh dveh plemenitih mož.

Vspritko kričkov: — V mestno hišo! V mestno hišo! so de Launay-ja v premstvu Hullina in Elie odvedli iz Bastile.

De Launay, živa žrtev, je bil za nekatere zmagalce vreč vreden kot pa mrtva žrtev Bastile.

Billot se je nekaj časa oziral za de Launay-em, ki je bolj visel v zraku kot pa šel med množico.

V enem trenutku pa je izginil. Billot je vzdihnil, se ozrl naokrog, zapazil Pitova, pohitel proti stolpu ter zakričal:

— Tretja bertodier.

Na poti je srečal nekega tresočega se paznika.

— Tretja bertodier, — je rekel Billot.

— Tam, gospod moj, — je odvrnil paznik, — vendar pa nimam ključev.

— Kje pa so?

— Vzeli so mi jih.

— Mešan, pošodi mi svojo sekuro, — je rekel Billot proti nekemu tovarišu.

— Jaz ti jo dam, — je odvrnil slednji, — kajti ne potrebujem je več. Bastila je zavzeta.

Billot je prišel za sekuro ter pohitel v spremstvu paznika po nek stopenjicah navzgor.

Paznik je obstal pred nekimi vrati.

— Tretja bertodier! — je vprašal.

— Da.

— Tukaj je.

— Ali se imenuje jetnik, ki je zaprt, doktor Gilbert?

— Ne vem.

Tedaj pa se je lotil Billot vrat s silnimi udarci.

Vrata so bila iz naravnega lesa. Pod udarci močnega najemnika pa je prišel les leteti na vse strani.

Po par sekundah je že lahko vrgel pogled v notranjost celice.

Billot se je naslonil na odprtino ter pogledal v celico.

V svetlobnem žarku, ki je prihajal v ječo skozi zamreženo okno stolpa, je stal, sklonjen nekoliko nazaj, mož, ki je držal v rokah kolec, katerega je bil izpulil iz svoje postelje.

Ta mož je bil očitno pripravljen pobiti prvega, ki bi vstopil.

Kljub dolgi bradi, blede barvi ter kratko prstričnim lasem ga je Billot vendar takoj spoznal. Bil je doktor Gilbert.

— Doktor! Doktor! Ali ste vi?

— Kdo me kliče? — je vprašal jetnik.

— Jaz, Billot, vaš prijatelj.

— Vi, Billot?

— Da, ja, on, — je zakričalo najmanj dvajset glasov.

(Dalje prihodaj.)

Koroške novice.

Is Mohli.

Od kar dihamo blago proust v svobodni domovini, se je tudi pri nas marsikaj spremenilo in ne na slabše. Ljudstvo sprejema, kje je boljše, ali v izstradani Avstriji ali pa pri nas. Seveda jih je še tudi nekaj, ki še vedno škilijo na ono stran. Toda tudi ti se bodo morali spametovati, ker drugače bodo imeli samo sami največjo škodo. Kdor uživa kruh in dobro te pri nas, naj tudi ve, kako se mora obnašati.

Letos smo prvkrat v šoli obhajali slovensko božičnico. Šolariji so bili vsi bogato obdarovani. igrali so prav dobro igro "Pepeleto", vmes pa so naši malčki prav ljubko deklamirali. Šolsko vodstvo je imelo veliko truda in skrbi za prireditve.

Na pustni torek so domača dekleta igrala igri "Jeza nad petelinom in kes" ter "Strahovi". Igrali sta na splošno uspešni in, za- dužijo igralke za svoj prvi na- stop vso pohvalo. Obakrat je bila tvorana polna občinstva. Opazili smo pa tudi, da se nekateri krče- zito branijo vsega, kar je sloven- skega, prav kakor hudci križi! Dobro, smo jih vsaj spoznali in jih še bomo! Toda povedano naj bo, da pride čas, ko bodo še nas- abili, tedaj pa naj gredo tja si skati pomoči, kamor jih sedaj ree vleče.

Kakor stajmo, bodo ubožnejši- amali dobili žito in moko za zni- žano ceno. Lepo za državo, da bo ako skrbela za uboge. Seveda pa noramo tudi zahtevati, da se ti- ti bodo uživali take dobrote, že sedaj jasno izrečejo za našo stran, drugače pa naj iščejo tam, kjer se za drag denar ne dobé ničesar.

Od gotove strani nam je dobro- mano, odkod se še vedno hujska- n, laže. Opozarjamo pa, da bomo začeli zaporedoma objavljati ime- va vseh hujskačev in lažnikov, la bo vsak vedel, kakšni ptiči so i ljudje, kajti Slovenci so, pa- ičejo biti Nemci, tedaj žival, ki i ne ptič ne miš.

Iz Nem ške Avstrije se je te dni- rnulo nekaj fantov domov. Mi ni- namo ničesar proti temu, saj smo airno naj se obnašajo, naj spre- idijo svoje zaslepljenosti, ki jih je gonila proča. Pri glasovanju je- čina gotovo naša in ne pomaga- tobno hujskanje od gotovih lju- li. Oni pa, ki mislijo drugače gla- ovati, si naj dobro premislijo, če- je storijo najboljše, da sploh ne- glasujejo, kaj si bodo s tem na- opali na svojo vest, če je še- ploh količkar imajo. Slovenci- mo in to hočemo tudi ostati, ka- tor nas je učila naša mati. Mevža- n pravcata čena pa je tisti, ki- toče vsi biti, enkrat Slovenci in- notem spet Nemci. Tak je podo- en tisti živali, ki se imenuje ka- neleon, in vedno spreminja svojo- narvo, ter ni črna ne bela, ampak- odomače rečeno šekasta!

Is Boroveli.

Posledica vsake vojne so razi- čne bolezni, ki pretijo uničiti se- o, kar se je srečno rešilo iz reke- rvi ter priplavalo na mirno o- režje. Uspešen boj proti tem bo- leznim je mogoč samo, če se tru- lu zdravnikov pridruži tudi skrb- na pazljivost ljudstva. Zato pa- je reba pouka. Iz spoznanja te po- trebe se je rodila prošnja, kateri- je dobri gospod sanitetni kapitan- Ir. Matej Justin tako rad ugodil, i nedeljo dne 21. marca je pri- vedila J. S. Z. v Delavskem domu- i Podlublju prvo predavanje o- zdravstvu. Dvorana je bila polna.

Prišli so tudi nekateri socialni- uoktrati. Prav je tako. Če že dru- gače hodimo svoja pota, v zade- ah, ki tako globoko posedajo v- življenje, se lahko združimo, če- so malo pameti in dobre volje. Republika Avstrija ne ozdravi- iobene bolezni. Zakaj bi torej tu- li v tem oziru stala med nami? Na priprosti, vsem razumljiv na- čin nam je gospod doktor v pr- vem predavanju podal nauk o gli- vicah (bakterijah). Iz tega smo- poznali, kalike važnosti je snaga- v stanovanjih in na telesu. Ne- snaga in to, da ljudje ne poznajo- teh najpriprostejših zdravstvenih- pravil, je kriva mnogim boleznim.

Is Zvabeka.

Ponesrečil je najbogatejši kmet- v naši občini, 55letni Jožef Zech- ner. Bil je silno delaven in skr- beč. Imel je lepo posestvo tudi v- Labudski dolini in tam zelo za- praviljivega oskrbnika. To, in da

pri tamkajšnjih oblastih ni našel pomoči, ga je tako žalilo, da se mu je omračil um. V nesrečnem trenutku je zašel v Stogartov rib- njak in tam utonil 9. marca.

Umrli je tudi Janeževa mati, dolgoletna zvesta varhinja Mari- je svetomoške. Na Sv. Mestu, pri- ljubljani božji poti, jo bomo moč- no pogrešali. N. v. m. p.!

Is Loč ob Baikem jezera.

Dne 19. sušca je nas pretresla- žalostna vest, da je umrl v bol- nišnici v Ljubljani priljubljeni- narodnjak Ferdinand Arneje, po- domače Kotnikov v Pogorjah. V- svoji najlepši dobi, v 32. letu svo- je starosti, je moral zapustiti- svojo iskreno ljubljeno mlado so- prugo, s katero se je poročil pred- dobrim letom, ter 3 mesece stare- ga srčanega otroka. Kot posest- nik in lesni trgovec na Jesenicah- je bil pri vseh slojih ljudstva, po- sebno pa od delavstva, visoko spo- ščovan. Kako je bil priljubljen, je pokazal veličastni pogreb dne- 22. sušca na Jesenicah. Od blizu- in daleč so prihitali spremljat po- kojnega k zadnjemu počitku. Po- večani vlak, ki se je peljal s Ko- roškega, je bil nabito poln po- grebeev.

Za ljubljanim sinom Ferdinan- dom se je preselila v večnost ta- koj drugi dan po sinovi smrti, 20. sušca, spoštovana Kotnikova mati- Marija Arneje v 72. letu starosti. Skupaj sta se preselila mati in sin- v deželo blaženega mira.

POZDRAV.

Na obali Atlantika se enkrat- pozdravljam Andrej Kovač in- njegovo soprogo. Srčna hvala za- vsestransko gostoljubnost za ča- sa našega obiska na Thomas, W. Va. Bog plačaj! Srčen pozdrav- nadalje sorodniku Antonu Ste- fančič v Clevelandu, Ohio, ter- rojakom Ivanu Učič, Antonu Pu- gelj, Jožefu Gerlj in Franku Be- zek. Z Bogom in na srečno svid- enje na slovenski grudi! — Frank- Stefančič z družino.

Rad bi izvedel za svojega sina- FRANCETA MIKOLETIČ, do- ma iz vasi Kuteževo pri Ilirski- Bistrici. Prosim cenjene rojake- po Ameriki, da ga opozore in- mu povedo, ker on ne zna či- tati, naj se oglasi svojem oč- tu v stari kraj. — Janez Miko- lečič, vas Kuteževo št. 36, po- šta Ilirska Bistrica, Carniola, Venezia Giulia, via Italia.

(10-11-5)

NAPRODAJ FARMA,

obsegajoča 100 akrov, fina zem- lja, skoro ravna, dobro poslopie,- studenska voda, 2 in pol milje od- mesta, 15 minut do železnične po- staje, 12 krav, 1 bik, 3 telice, 2- konja, vse poljedelsko orodje. Ce- na vsemu je \$4500; takoj \$3000, ostalo na lahke pogoje. Prodaj- radi boleznij. Kupec naj se obrne- na lastnika: William L. Chap- man, R. 2, Hatwick, Otsego Co., N. Y.

(8-11-5)

Rad bi izvedel za naslov mojega- brata JOHNA KNAFELE. Do- ma je iz Narina pri St. Petru na- Krasu. Prosim cenjene roja- ke, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti, za kar bom zelo hvaležen, ali- če sam čita ta oglas, naj se mi- ogasi. — Joe Knafele, 403- Depot st., Conneaut, Ohio.

(7-8-5)

Doctor- KOLER- Edini slovenski govorci zdrav- nih, specializirani možiki bolni.

638 PENN AVE. Pittsburgh, Pa.

Jaz ozdravim zastrupljanje krvi, bolezni- malarija, kila, trganje, bolečine, otek- lino, urševce in druge bolezni, ki na- stanjajo vseh aktivne krvi.

Zdravila, ki jih imamo na razpoloženju- najla-

domača zdravila

katera priporoča magr. Knapp.

Imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni omili.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 172, City Hall Station

NEW YORK CITY.

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE- V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

FRANCE 22. maja
SAVOIE 27. maja
ROCHAMBEAU 27. maja
LORRAINE 29. maja
Kdaj bo parnik "France" odplul, bo ka- sneje naznanjeno.

Mitri parniki s štirim in dvema vijakoma.

Posetni zastopnik jugoslovanske vlade bo- pričakal potnike ob prihodu na liti par- nikov v Havru ter jih točno odprtil, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali- tokom vojne na Tace čehoslovanskih vo- jakov brez vse neprimika.

Za šifrate in cene vprašajte v- BRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Du- brovnik (Gravosa) in Trst.

Parnik "Belvedere" odpluje- 3. maja.

Parnik President Wilson od- pluje 11. maja.

Potom listkov, izdanih za vse kra- je v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkožne ugodnosti prvega, dru- zega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo- brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department- 4 West Street New York

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potu- je po državi Pennsylvania rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naroč- nino za Glas Naroda in izdajati- pravoveljavna potrdila. Sedaj se- nahaja v državi Pennsylvaniji. Prosim rojake, da mu gredo na- roke in ga priporočamo. Za naklo- njenost se vam že vnaprej zahva- ljujemo.

Upravišтво Glas Naroda.

SVARILO

Zadnje čase se je doznalo, da se- na pošti v Jugoslavijo mnogokrat- pripeti, da je iz registriranih pi- sem ukraden gotov denar in celo- čeki. Pismo prejme naslovnik, a- gotov denar in ček pa izgine. To- se pa pripeti, ker vojaška cenzu- ra odpira pisma, in nepoklicani- cenzor pobere zase, kar mu prav- pride v teh časih navijanja cen- lsvedeli smo, da je Slovenka ku- pila ček za 2000 kron in ga posla- la v Domžale v registriranem pi- smu, ček je izginil, besede pa v- pismu: tu ti pošljem ček za 2000- kron pa tako prečitane s črnolom- da se ni dalo brati.

Ne zatrujemo, da vsi cenzorji- krađejo, a dobe se pa le brez- vestneži, ki take stvari zasebe ob- drže.

Rojake svarimo, da naj nikar- več ne pošiljajo gotov denar in pi- smih v Jugoslavijo, ker pripeti se- kaj lahko, da ga ne dobi on, ko- mur je namenjen. Najboljše je de- nar pošiljati po dobri banki, ki- ima v Jugoslaviji dobre vloze, ka- tere hitro, sedanjemu času pri- merno izplačujejo, tako na pr- mer smo dobro prepričani, da kr- čekovni urad v Ljubljani prav do- bro sedaj pošilja in tudi prime- roma hitro plačuje. S kr. čekov- nim uradom v svesi pa je tudi- FRANK SAKSER, 82 Cortland- St., New York, kateri je sode- prav zadovoljen, da se poslužuje- te poti, ker prepričan se je, da če- kovni urad izplača nakazila od- dneva ko gredo iz New Yorka v- 4 do 5 tednih.

Kje sta brata MATEVŽ in JOŽE- GANTAR? Doma, s.a. iz Sela- pri Zireh. Njuna mati bi rada- zvedela, če sta živa ali mrtva, ker- že več let ni nič slišala od- njiju. Se prosi rojake po Ame- riki, da ju opominjo na ta o- glas, če pa sama čitata, naj se- zglasita svoji mami, ker ona- je v revščini, ali pa bratu Lov- renču Gantar. Selo pri Zireh, Slovenija, Jugoslavija.

(8-10-5)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA- "GLAS NARODA", NAJVEČJI- SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR- VEŽAVAN

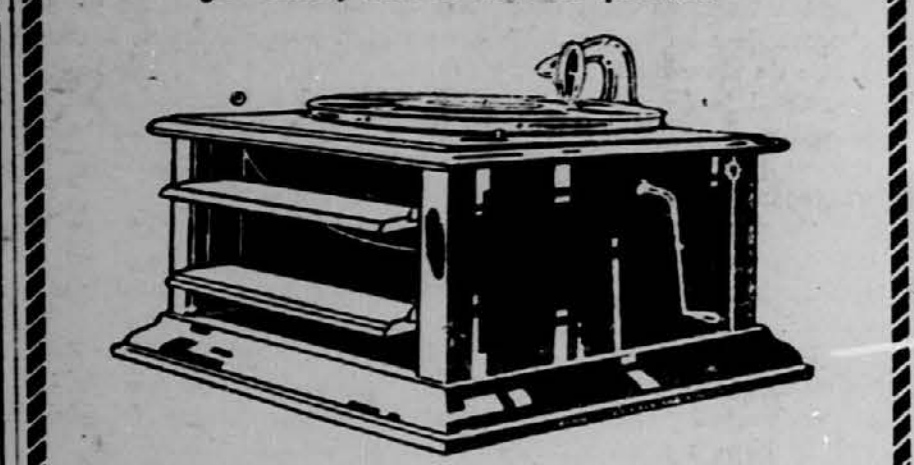
Dr. MOY je uspešno ozdravil na- duho, božjast, ataksijo, vodenico, srce, jetra, ledice- n želodčne bole- čine na čudežen- način. Bolečine v- trebuhu, v prsih- obeh, nogah, ro- kah ali križu; o- tekline, revmati- zem, kožne bole- ni, izpuščaj, ogrce, Moške ali- ženske bolezni ali slabo kri se lah- ko ozdravi brez operacije v naj- krajšem času in po najnižji ceni.

Uradne ure: ob delavnikih od 9. dop. do 4. pop. Ob nedeljah in praznikih: od 9. dop. do 1. pop.

Dr. JIN FUEY MOY

308 Grant Street PITTSBURGH, PA.

Sedaj smo dobili v zalogo najnovejše glas- ne prave Columbia Gramofone. Tukaj vam- je slika, stane vas le \$32.50

Imam tudi nove cenike za prave Kranjske Columbia plošče.

Pišite pojn takoj.

Ta gramofon igra tako glasno da ga slišite na miljo daleč.

Brez colnine ga ahko nesete v kufru kadar greste v stari kraj.

Ne pozabite da loste pošteno postreženi za Vaš denar vedno- le pri:

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Kako je Avstrija intrigirala

Pod tem naslovom je izšla slavna knjiga- našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lymen B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi- pravi: — To je ena najbolj značilnih- knjig tega časa.

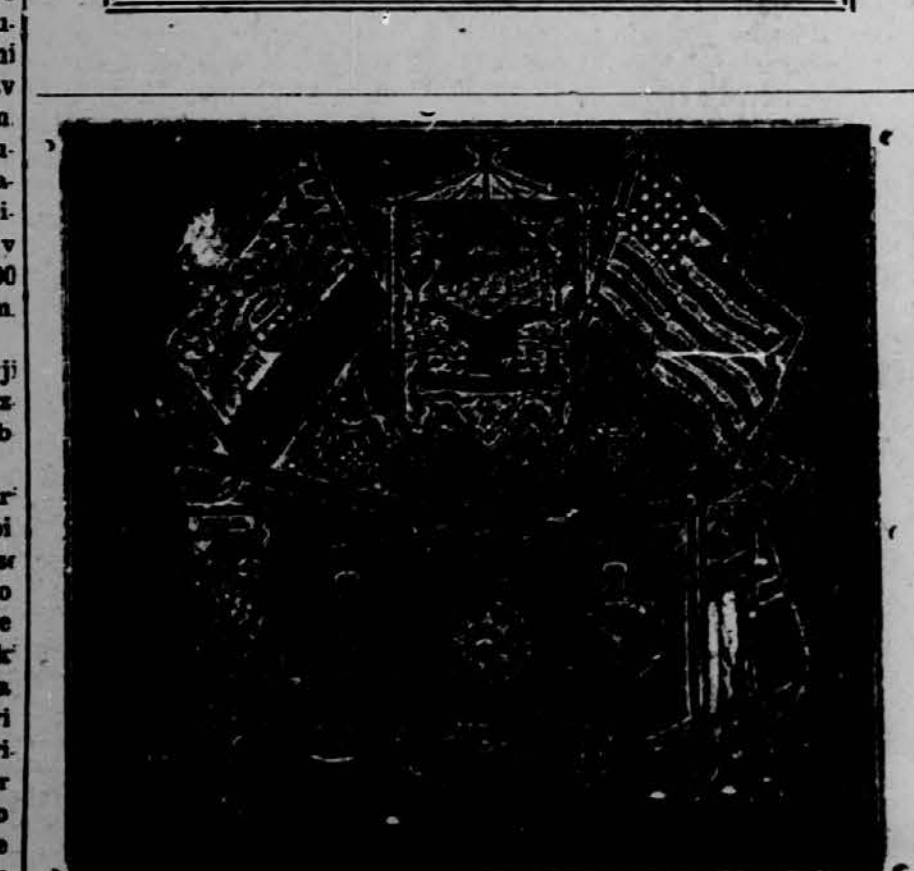
Ko je odšel predsednik Wilson prvič- v Pariz je načelnik inteligenčnega depar- tementa armade združenih držav zbral- nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli po- trebni, da jih predsednik prečita, pred- no se sestane konferenca. Med temi do- kumenti je bil rokopis te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši- ameriški poslanik na Danskem, je podal- v "New York Times" svojo oceno o tej- knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno po- kazuje vse intrige, zarote in diploma- tične tajne procese, ki so vsilili absolut- no nepripravljeni Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York City

STANE \$3.00

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, re- galije, kape itd. ali pa kadar potrebujete godbene instrumente na- ok ali pihala, ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate.

Vprašanje vas stane le dva centa, pa si bodele prihranili dolarje.

Imamo največjo zalogo vsakovrstnih instrumentov v novi za- logi. Cenike na zahtevo brezplačno.

VICTOR NAVINŠEK

331 Grove Street, Conemaugh, Pa.